

Projekt porozumienia pomiędzy Ochotniczą Strażą Pożarną a Gminą

Porozumienie z dnia ..... r.

pomiędzy: Ochotniczą Strażą Pożarną w X... reprezentowaną przez Jana Nowaka, Prezesa Zarządu Stowarzyszenia OSP X..., i Naczelnika Jana Kowalskiego, Wiceprezesa Stowarzyszenia OSP X...,

a

Urzędem Gminy w Y..., reprezentowanym przez Wójta Gminy Wojciecha Nowaka i Skarbnika Gminy Magdalenę Kowalską (nazwiska dobrane przypadkowo),

w sprawie zapewniania gotowości bojowej Ochotniczej Straży Pożarnej w X..., jako jednostce ochrony przeciwpożarowej, o której mowa w art. 15 pkt ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 620, z późn. zm.).

W dniu ..... r. strony ustalają, co następuje:

§ 1

Podstawą ponoszenia kosztów wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewniania gotowości bojowej Stowarzyszenia Ochotniczej Straży Pożarnej w X..., zwanej dalej „OSP”, w szczególności są:

- 1.** Przepisy ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 620), zwanej dalej „ustawą”.
- 2.** Przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994, 1000).
- 3.** Porozumienie w sprawie włączenia OSP do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, zwanego dalej „KSRG” stanowiące załącznik do niniejszego Porozumienia.
- 4.** Uzgodnienie z Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej w Z..., zwanego dalej „Komendantem Powiatowym”, wszelkich spraw z zakresu ochrony przeciwpożarowej określonych w Statucie OSP, zwanych potocznie „gotowością

bojową”, o której mowa w art. 32 ustawy, w związku z art. 19 ust. 3 ustawy, stanowiąc załącznik do niniejszego Porozumienia.

§ 2

1. W celu prowadzenia działań ratowniczych, o których mowa w art. 22 ustawy, Zarząd OSP tworzy „Jednostkę Operacyjno-Taktyczną”, zwaną dalej „JOT”,
2. Zarząd OSP przygotowuje Regulamin JOT,
3. Rada Gminy odrębną uchwałą zatwierdzi Regulamin JOT, upoważniając Wójta (Burmistrza) Gminy Y... do wykonania tej uchwały.

§ 3

1. Gmina Y... na podstawie przywołanych powyżej przepisów zobowiązuje się ponieść koszty wyposażenia, utrzymania i zapewnienia gotowości bojowej JOT. W szczególności koszty te obejmują również koszty utrzymania obiektów, pojazdów i sprzętu, o których mowa w niniejszym porozumieniu, oraz wyposażenia osobistego ratowników i operatorów. Gmina będzie prowadzić również wymaganą odrębnymi przepisami dokumentację materiałowo-księgową.
2. Strony ustalają, że na wyposażeniu JOT znajdują się następujące samochody ratownicze zapewniające gotowość jednostki do działań ratowniczych oraz sprzęt specjalistyczny wymieniony w załączniku nr 1, który jest jednocześnie wyposażeniem JOT, warunkując prowadzenie działań ratowniczych oraz uczestnictwo w akcji ratowniczej organizowanej i prowadzonej przez Państwową Straż Pożarną:
  - 1) **Renault FZG05056,**
  - 2) **Mitsubishi FZG18EK,**
  - 3) **VW FZG22012,**
  - 4) itp.
3. Zmiany w wyposażeniu JOT wymagają aneksu do niniejszego porozumienia na pisemny wniosek Zarządu OSP. Sprzęt wymieniony w załączniku nr 1 będzie aktualizowany na bieżąco nie mniej niż raz w roku.
4. Strony ustalają odrębnym dokumentem zasady gospodarowania zabezpieczeniem materiałowym, paliwami płynnymi oraz określenia norm zużycia paliwa przez pojazdy ratownicze i sprzęt silnikowy użytkowany przez JOT – OSP X..., jako załącznik nr 2 do niniejszego porozumienia.
5. Strony ustalają odrębnym dokumentem wzór wniosku o wypłatę ekwiwalentu pieniężnego członkom OSP za udział w akcjach lub szkoleniu, jako załącznik nr 3 do niniejszego porozumienia. Wnioski będą składane kwartalnie w ciągu 14 dni po zamknięciu kwartału i wypłacone do 25 każdego miesiąca następującego po zakończeniu kwartału zgodnie z Uchwałą nr XI/221/2014 Rady Gminy X... z dnia 25 czerwca 2014 r.

6. Strony ustalą odrębnym dokumentem formy przekazywania środków finansowych oraz środków trwałych.
7. Strony wyznaczą umocowanych przedstawicieli, właściwych do realizacji zadań nałożonych niniejszym Porozumieniem.
8. Gmina może zatrudniać pracowników, którzy mogą być jednocześnie operatorami sprzętu lub ratownikami JOT.

§ 4

1. Umocowany przedstawiciel ze strony OSP, którym jest Prezes lub Naczelnik OSP, odpowiedzialny jest w szczególności za:
  - 1) utrzymanie wyposażenia JOT w gotowości do działań ratowniczych oraz uczestnictwa w akcjach ratowniczych,
  - 2) wyszkolenia ratowników biorących czynny udział w działaniach ratowniczych, o których mowa w art. 28 ustawy,
  - 3) przekazanie informacji do wyznaczonego przedstawiciela Gminy w formie pisemnej, telefonicznej lub e-mailowo w sprawie wycofania lub wprowadzenia do podziału bojowego pojazdów, sprzętu lub JOT,
  - 4) nadzór nad ważnością okresowych badań lekarskich strażaków oraz uprawniających do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi. Przekazuje pisemnie lub e-mailowo powyższą informację do wyznaczonego przedstawiciela Gminy o konieczności skierowania na badania nie później niż miesiąc przed upływem ich ważności,
  - 5) nadzór nad ważnością ubezpieczeń indywidualnych i zbiorowych członków OSP X... przekazuje pisemnie lub e-mailowo powyższą informację do wyznaczonego przedstawiciela Gminy nie później niż miesiąc przed upływem ważności,
  - 6) nadzór nad ubezpieczeniami pojazdów i przeglądami sprzętu pożarniczego. Przekazuje pisemnie lub e-mailowo powyższą informację do wyznaczonego przedstawiciela Gminy nie później niż miesiąc przed upływem ważności,
  - 7) sporządzenie szczegółowego preliminarza wydatków na kolejny rok kalendarzowy w terminie do 30 września. Wszelkie zmiany do preliminarza wnioskowane przez OSP składane są w formie pisemnej,
  - 8) uzgadnianie z Wójtem Gminy X... wszelkich planów inwestycyjnych, zakupu sprzętu i wyposażenia do działań ratowniczo-gaśniczych obciążających budżet Gminy Y... Nie dotyczy dofinansowania KSRG regulowanego odrębnymi przepisami,
  - 9) poinformowanie pisemnie, telefonicznie lub e-mailowo wyznaczonego przedstawiciela Gminy o wyjeździe innym niż określony w niniejszym porozumieniu

wynikającym z potrzeb OSP, a finansowanym przez OSP. Ustala się, że samochód wyjeżdża z pełnym zbiornikiem paliwa i z pełnym wraca na miejsce stacjonowania,

- 10) składanie wskazanych przez Prezesa OSP wniosków do Wójta Gminy Y... w zakresie działań zmierzających do poprawy zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpożarowego w Gminie Y...
  - 11) sporządzanie wykazów stanów osobowych JOT oraz grafików lub harmonogramów zapewniających gotowość do działań ratowniczych lub ćwiczeń, szkolenia itp.
2. Umocowany przedstawiciel Gminy, którym jest zatrudniony przez Gminę pracownik, jest odpowiedzialny w szczególności za:
- 1) systematyczne dokonywanie zakupów oraz niezbędnych opłat warunkujących utrzymanie obiektów, sprzętu oraz wyszkolenie i wyposażenie osobiste ratowników itp.,
  - 2) kierowanie członków OSP na badania lekarskie, okresowe lub specjalistyczne (szkolenia, ćwiczenia, egzaminy itp.) na podstawie pisemnego skierowania (wniosku) Prezesa albo Naczelnika OSP X...,
  - 3) prawidłowość wydatkowania i ewidencjonowania środków z budżetu Gminy. Wydatkowanie z budżetu Gminy następuje na wniosek Prezesa OSP zgodnie z niniejszym porozumieniem,
  - 4) zapewnienie łączności teleinformatycznej obowiązującej w funkcjonowaniu KSRG na obszarze województwa dolnośląskiego, na podstawie odrębnych ustaleń,
  - 5) uzgadnianie w formie pisemnej, telefonicznej lub e-mailowo uczestnictwa JOT (OSP w innych działaniach niż działania ratownicze, np.: ćwiczenia, czynności pomocnicze, działania zabezpieczające, usługi, zewnętrzne szkolenia w szkołach lub zakładach pracy itp., finansowanych przez Urząd Gminy w Y...,
  - 6) nadzór nad ważnością okresowych badań lekarskich strażaków oraz uprawniających do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi,
  - 7) nadzór nad ważnością ubezpieczeń indywidualnych i zbiorowych członków OSP X, w szczególności JOT,
  - 8) nadzór nad ubezpieczeniami pojazdów i przeglądami sprzętu pożarniczego,
  - 9) uzgadnianie oraz pomoc przy sporządzaniu szczegółowego preliminarza wydatków na kolejny rok kalendarzowy, w szczególności dostosowanie przekazanego preliminarza wydatków przez OSP do wytycznych Wójta Gminy w tym zakresie,

- 10) nadzór nad prawidłowym sporządzaniem wniosków o wypłatę ekwiwalentów, o których mowa w § 3 punkt 5 niniejszego porozumienia,
- 11) przekazywanie Radzie Gminy lub właściwym organom administracji rządowej informacji dotyczących realizacji ustalonych zobowiązań oraz działalności JOT.

§ 5

1. Porozumienie zawarte jest w czterech jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla:
  - 1) **Urzędu Gminy Y...**
  - 2) **Zarządu OSP X...**
  - 3) **Komendanta Powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej w Z...**
2. Zmiany treści zawartego Porozumienia wymagają każdorazowo formy pisemnej oraz zgody obu stron.
3. Spory pomiędzy stronami Porozumienia regulują odrębne przepisy.
4. Wprowadzane przepisy rangi ustawowej lub rangi przepisu wykonawczego wynikającego z tej ustawy, automatycznie zmieniają treść niniejszego porozumienia.
5. Zmiany, o których mowa w punkcie 4, wymagają sporządzenia aneksu do Porozumienia akceptowanego przez strony Porozumienia.
6. Porozumienie sporządza się na czas nieokreślony.

Uzasadnienie:

Ustawodawca zobowiązał Gminę do zapewnienia m.in. gotowości bojowej Ochotniczej Straży Pożarnej jako jednostce ochrony przeciwpożarowej. Nie byłoby w tym nic szczególnego poza faktem, że OSP działa jako stowarzyszenie oparte na dobrowolnym zaangażowaniu jego członków, a gmina w zadaniach własnych posiada ochronę przeciwpożarową. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, mieszkańcy tej gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową. Zatem każdy członek OSP jest jednocześnie mieszkańcem swojej gminy oraz członkiem stowarzyszenia, z którego w każdej chwili może wystąpić. Przyjęcie przez tego mieszkańca obowiązków na rzecz gminy winno być zagwarantowane ze strony tej gminy świadczeniami wynikającymi z przepisów ogólnych lub regulacji szczegółowych pomiędzy gminą a stowarzyszeniem. Takie regulacje może zawierać stosowne porozumienie lub umowa, sporządzona z zachowaniem praw niezależnym od siebie stronom. Jak wykazują kontrole prowadzone przez Wojewodę Dolnośląskiego oraz referaty Konferencji naukowej na Uniwersytecie Wrocławskim 2018 r., umowa o przekazanie przez gminę środków w formie dotacji jest dokumentem niewystarczającym, ponieważ dotyczy wyłącznie strony czysto „finansowej”. Brak jest ustaleń dotyczących wykonywanych zadań przez strony w zakresie funkcjonowania OSP

(lub jej części, np. JOT) jako jednostki ochrony przeciwpożarowej. Niezbędne jest wyartykułowanie zadań dla stron. OSP przygotowuje wyszkolone kadry, natomiast gmina zapewnia funkcjonowanie JOT z całym zapleczem logistycznym. Jest to model bardzo korzystny dla gminy oraz budżetu, ze względu na odciążenie pełnienia dyżuru wzorem innych służb, PSP, pogotowie ratunkowe, prywatne służby ratownicze itp. Temat relacji gmina – OSP jest tematem dość mało analizowanym ze względu na duże dotychczasowe ustępstwa ze strony OSP w odniesieniu do gminy. W związku z malejącym zaangażowaniem „młodych” kadr w szeregach OSP niezbędne jest sięganie po rezerwy w zakładach gospodarki komunalnej lub innych jednostek organizacyjnych gminy. Stan prawny na dziś jest w zupełności wystarczający. Niezbędne są tylko stosowne działania ze strony administracji rządowej (m.in. wojewoda, PSP), gminy lub innych organizacji społecznych.

Autor projektu porozumienia: st. bryg. w st. spocz. mgr Stanisław Ręclawowicz